

Lakivaliokunta

Torstai 10.6.2021 klo 10.00—10.45

Läsnä

puheenjohtaja Leena Meri ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Saara Hyrkkö vihr
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (4 osittain)
jäsen Mari Rantanen ps
jäsen Ruut Sjöblom kok (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (4 osittain)
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Sebastian Tynkkynen ps
jäsen Matti Vanhanen kesk
jäsen Paula Werning sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (4 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Merkittiin, että valiokuntien täydennysvaalissa 4.6.2021 on lakivaliokunnan jäseneksi valittu ed. Matti Vanhanen.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain eräiden säännösten sekä oikeusapulain 17 a §:n kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 247/2020 vp

Pöytäkirja LaVP 13/2021 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 19/2021 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain eräiden säännösten sekä oikeusapulain 17 a §:n kumoamisesta A 4

Vastalause HE247_20_Vastalause_PS.pdf B 4

Pöytäkirjan liite LaVP13_21_Äänestykset.pdf C 4

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 2.6.2021.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Todettiin, että epävirallista yleiskeskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 9.6.2021.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Rantanen ehdotti ed. Tynkkysen kannattamana, että lakiehdotukset hylätään.

Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa mietintöluonnosta vastaan. Äänin 13—3 (0 tyhjää) mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Laukkanen ehdotti ed. Keto-Huovisen kannattamana, että mietintöön lisätään seuraavan sisältöinen uusi kappale 36 a: "Hallintovaliokunta pitää lausunnossaan (HaVL 19/2021 vp, s. 3) perusteltuna, että uudistuksen vaikutuksia seurataan muun muassa sen selvittämiseksi, kuinka turvapaikkapuhutteluissa saadaan oikeaa ja kattavaa tietoa päätöksentekoa varten ja myös sen varmistamiseksi, että kaikki olemassa olevat perusteet tulevat esiin jo puhutteluvaiheessa, eivätkä vasta muutoksenhakuvaiheessa. Edelleen on syytä selvittää, vähentääkö pätevän oikeudellisen avustajan läsnäolo turvapaikkapuhutteluissa menettelytapavirheväitteitä hallintotuomioistuimissa sekä voidaanko turvapaikkapuhutteluissa puhuttelujen asiantuntemuksen vahvistamisella vähentää toistuvaa uusintahakemusten tekemistä. Lisäksi seurannassa tulee hallintovaliokunnan mukaan kiinnittää huomiota avustajien toiminnan laatuun."

Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa mietintöluonnosta vastaan avoimen nimenhuudon mukaan. Äänin 10—6 (0 tyhjää) mietintöluonnos hyväksyttiin, liite C 4.

Ed. Hyrkkö ehdotti ed. Huttusen kannattamana, että kappaleen 36 toinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Perusteltua on muun muassa seurata, miten uudistus vahvistaa hakijoiden oikeusturvaa ja mahdollisuutta saada laadukasta oikeusapua sekä missä määrin avustajat ovat jatkossa läsnä turvapaikkapuhutteluissa ja millaisia vaikutuksia tällä on oikeusavun määrärahojen riittävyyteen."

Pöytäkirja LaVP 13/2021 vp

Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa mietintöluonnosta vastaan avoimen nimenhuudon mukaan. Äänin 3—13 (0 tyhjää) ed. Hyrkön ehdotus hyväksyttiin ja toinen virke muutettiin ed. Hyrkön ehdottamalla tavalla, liite C 4.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Kappaleen 12 toiseen virkkeeseen lisättiin sanat "asiantuntijakuulemisten perusteella"

Kappaleen 41 viimeisen virkkeen loppuun lisättiin sanat "sekä muu perusteltu syy".

Kappaleen 42 loppuun lisättiin seuraava virke: "Tältä osin valiokunta korostaa, että jo voimassa oleva sääntely edellä todetuin tavoin mahdollistaa ohjauksen yksityiselle avustajalle useastakin syystä."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Merkittiin, että pj. Meri, ed. Rantanen ja ed. Tynkkynen varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Päätettiin, että vastalause on jätettävä sihteerille viimeistään torstaina 10.6.2021 klo 13.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: pj. Meri, ed. Rantanen ja ed. Tynkkynen, liite B 4

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Puolan Kansantasavallan kanssa oikeussuojasta ja oikeusavusta siviili-, perhe- ja rikosasioissa tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 1/2021 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Puolan Kansantasavallan kanssa oikeussuojasta ja oikeusavusta siviili-, perhe- ja rikosasioissa tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta A 5

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 28.5.2021.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Pöytäkirja LaVP 13/2021 vp

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen vuosikertomus 2020

Kertomus K 3/2021 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen vuosikertomus 2020 A 6

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 2.6.2021.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Todettiin, että epävirallista yleiskeskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 9.6.2021.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 7/2021 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE_7_21_Asiantuntijasuunnitelma.pdf A 7

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 17 ja 34 a luvun muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 89/2021 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE 89_21_asiantuntijasuunnitelma.pdf A 8

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden valtiovarainministeriön hallinnonalan lakien muutoksenhakusäännösten muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 90/2021 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE90_21_asiantuntijasuunnitelma.pdf A 9

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

Pöytäkirja LaVP 13/2021 vp

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tekoälyn harmonisoiduksi sääntelyksi (Artificial Intelligence Act)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 28/2021 vp
Asiantuntijasuunnitelma U28_21_asiantuntijasuunnitelma.pdf A 10

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

11. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Tiedonanto eurooppalaisesta lähestymistavasta tekoälyyn

Valtioneuvoston E-selvitys E 62/2021 vp
Asiantuntijasuunnitelma E62_21_asiantuntijasuunnitelma.pdf A 11

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Rikosseuraamuslaitoksesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 57/2021 vp
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 10.06.2021 hallitusneuvos Anne Hartoneva, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 12
Asiantuntijalausunnon liite HE 57/2021 vp LaV 10.06.2021 hallitusneuvos Anne Hartoneva, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto liite 1 B 12
Asiantuntijalausunnon liite HE 57/2021 vp LaV 10.06.2021 hallitusneuvos Anne Hartoneva, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto liite 2 C 12
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 10.06.2021 hallitusneuvos Janne Öberg, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto D 12
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 10.06.2021 esittelijäneuvos Anu Rita, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto E 12
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 10.06.2021 kriminaaliasiamies Marjatta Kaurala, Kriminaalihuollon tukisäätiö Asiantuntijalausunto F 12
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 10.06.2021 pääjohtaja Arto Kujala, Rikosseuraamuslaitos Asiantuntijalausunto G 12
Asiantuntijalausunnon liite HE 57/2021 vp LaV 10.06.2021 pääjohtaja Arto Kujala, Rikosseuraamuslaitos Asiantuntijalausunto liite H 12
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 johtaja Juhani Järvi, Turun vankila Asiantuntijalausunto I 12
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 johtaja Tiina Leinonen, Tampereen yhdyskuntaseuraamustoimisto Asiantuntijalausunto J 12
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 yliopettaja Johanna Hietapakka, Rikosseuraamusalan koulutuskeskus (RSKK) Asiantuntijalausunto K 12
Asiantuntijalausunnon liite HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 yliopettaja Johanna Hietapakka, Rikosseuraamusalan koulutuskeskus (RSKK) Asiantuntijalausunto L 12
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 puheenjohtaja Antti Santamäki, Vankilavirkailijain Liitto VVL r.y. Asiantuntijalausunto M 12
Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 puheenjohtaja Pekko Summanen, Rikosseuraamusalan henkilöstöyhdistys RikHe ry Asiantuntijalausunto N 12

Pöytäkirja LaVP 13/2021 vp

Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto O 12

Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 Helsingin hallinto-oikeus Asiantuntijalausunto P 12

Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 Syyttäjälaitos Asiantuntijalausunto Q 12

Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 Poliisihallitus Asiantuntijalausunto R 12

Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 Vankiterveydenhuollon yksikkö Asiantuntijalausunto S 12

Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry Asiantuntijalausunto T 12

Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry Asiantuntijalausunto U 12

Asiantuntijalausunnon liite HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry Asiantuntijalausunto V 12

Asiantuntijalausunto HE 57/2021 vp LaV 08.06.2021 Ammattiliitto Pro ry Asiantuntijalausunto X 12

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 4.6.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- hallitusneuvos Anne Hartoneva, oikeusministeriö, liite
- hallitusneuvos Janne Öberg, valtiovarainministeriö, liite
- pääjohtaja Arto Kujala, Rikosseuraamuslaitos, liite
- esittelijäneuvos Anu Rita, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- kriminaaliasiamies Marjatta Kaurala, Kriminaalihuollon tukisäätiö, liite

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 8.6.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- johtaja Juhani Järvi, Turun vankila, liite
- johtaja Tiina Leinonen, Tampereen yhdyskuntaseuraamustoimisto, liite
- yliopettaja Johanna Hietapakka, Rikosseuraamusalan koulutuskeskus (RSKK), liite
- puheenjohtaja Antti Santamäki, Vankilavirkailijain Liitto VVL r.y., liite
- puheenjohtaja Pekko Summanen, Rikosseuraamusalan henkilöstöyhdistys RikHe ry, liite
- professori Olli Mäenpää, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- Helsingin hallinto-oikeus, liite
- Syyttäjälaitos, liite
- Poliisihallitus, liite
- Vankiterveydenhuollon yksikkö, liite
- Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry, liite

Pöytäkirja LaVP 13/2021 vp

- Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, liite
- Ammattiliitto Pro ry, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:
- sosiaali- ja terveysministeriö

13. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

14. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 11.6.2021 klo 9.15 (epävirallinen etäkokous).

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Tuokila